

KERÜLETI VERSFARAGÓ PÁLYÁZAT 2016

Az értékelés szempontjai és a helyezések

*Mi adta a bátorságot ahhoz, hogy éppen versíró pályázatot hirdessünk?
S ha már így tettünk, miért lett akkor „versfaragó” az elnevezés?
Iskolánkban 20 éve minden évben meghirdetjük a Károlyi-pályázatot, melynek hagyományosan versírás kategóriája is van. Az idők során rengeteg tapasztalatot gyűjtöttünk arról, hogy hogyan alkotnak a gyerekek, milyen téma motiválja őket, milyen teljesítmény várható a különböző korosztályoktól. Minden évben megküzdünk az értékelések felelősségteljes feladatával. Van-e jogunk, felhatalmazásunk elbírálni a minőséget, mik legyenek a fő szempontok stb?
Kérdések merülnek fel bennünk: Vajon egyedül írta-e a gyerek a verset, mennyi benne a felnőtt segítség, baj-e, ha segítettek neki, segítsen-e a pedagógus, ha igen, hogyan és mennyire szóljon bele az alkotó folyamatba? Tudhat-e egyáltalán egy gyerek verset írni a szó valódi értelmében stb?*

*Nincs nálunk a bölcsék köve. Csak azt tudjuk, hogy a gyerekek időnként megajándékoznak bennünket soraikkal, időnként rácsodálkozunk, honnan jön belőlük egy-egy teljesen eredeti ötlet, nyelvi bravúr, lírai képalkotás. Hiszen semmit sem tudnak a költészet mibenlétéről, és rövid életükben még nem adatott meg nekik a dolgok mélyére hatolni, ami által nyelvi sűrítésre, tömörítésre lennének képesek. És mégis. Néha valami különös intuíció által megdöbbenően találó sorokat produkálnak a gyerekek. Persze gyakran megbicsaklik a rím és a ritmus, képzavarok keverednek a szövegbe, mert nyelvi tudatosságuk még nem fejlődött ki. Szavakba, mondatokba önteni a benyomást, az érzelmet, a látomást, sugallatot nem könnyű feladat. Igazgatni, javítgatni kell a sorokat, sorvégeket. Addig kell farigcsálni a szöveget, míg úgy nem érzi az alkotó, hogy azt mondta el, amit akart. Ezért az elnevezés, hogy versfaragás.
Persze, van spontán költészet is, nem ritka gyerekkorban.*

A vers művészi alkotás, s mint ilyen, irodalmi értékének megállapítása sohasem lehet teljesen objektív. Még a hozzáértők esetében is igaz, hogy mindenkit másként érint meg egy-egy költemény. A mindenkori olvasónak joga, hogy saját olvasata legyen. Ez az értékelés most a mi olvasatunkat tükrözi. Bízunk abban, hogy a tanítóinkból álló öt tagú zsűri nem tévedett nagyot akkor, amikor a gyerekek alkotásait értékelte és rangsorolta.

Veszprémi Ildikó

Mint ahogy jeleztük a pályázati kiírásban, minden egyes vers külön versenyzett. Ezért a végső rangsor kialakításakor a következő szempontok szerint döntöttünk:

1. helyezést ért el az, akinek mindkét versét kiemelkedőnek ítéltük.

A 2. helyezést olyan pályázónak adtuk, akinek csak az egyik versét találtuk kiemelkedőnek, de a másik is igen jó színvonalú.

A 3. helyezettek esetében mindkét verset jó színvonalúnak ítéltük meg, de általában mégis csak az egyik fogott meg minket jobban.

További helyezést olyan pályázók értek el, akiknek legalább az egyik verse figyelemre méltó részleteket, jól eltalált rímeket, szemléletes költői képeket tartalmazott, vagy érdekes a témaválasztása. Néhol az egyik versük volt sokkal jobb, mint a másik, de nem annyira kiemelkedő, mint az első három helyezett esetében. A 4., 5. és 6. helyre többszöri újraolvasás után rangsoroltuk a verseket.

Bár a pályázatot 3-4. osztályosoknak hirdettük, érkezett másodikos alkotás is. Úgy döntöttünk, hogy elfogadjuk, hiszen életkor szerint némi átfedés van úgyis az egyes évfolyamok között, és a beérkezett versek feltűnően ügyes munkák. A díjakat kiegészítettük, hogy ne a 3-4. osztályosoknak szánt keretből kelljen elvenni.

Szeretnénk azonban őszinte elismerésünket kifejezni minden pályázónak, hiszen nem kisebb dolgot tettek, mint hogy létrehoztak valamit, ami eddig nem létezett. Vagyis alkottak. Kísérleteztek, gondolkodtak, próbálkoztak, és bizony nincs köztünk senki, aki megjósolhatná, kiből lesz esetleg egyszer író, költő, újságíró vagy bármi olyan foglalkozást űző felnőtt, akinek módja lesz ezt a tapasztalatát hasznosítani mások vagy éppen csak a saját örömére.

Minden, helyezést el nem érő résztvevő dicsérő oklevelet kapott.

HELYEZÉSEK

– 6. helyezést ért el **Üveges Regina** az Újpesti Szűcs Sándor Általános Iskola 4. osztályos tanulója Kecse élet és Versfaragás című versével.

Felkészítő tanítója: Bognár Judit

– 6. helyezést ért el **Kürti Boglárka** az Újpesti Bene Ferenc Általános Iskola 3. osztályos tanulója A csengettyű és a Mi legyenek farsangon? című versével.

Felkészítő tanító: Szabó Andrea

– 5. helyezést ért el **Horváth Dávid** az Újpesti Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola és Gimnázium 4. osztályos tanulója Szeretet című versével.

Felkészítő tanítója: Galiné Szabó Katalin

– 5. helyezést ért el **Gyenis Réka** az Újpesti Bene Ferenc Általános Iskola 3. osztályos tanulója Csodaállatok című versével.

Felkészítő tanító: Szabó Andrea

– 4. helyezést ért el **Várkonyi Viktória** a Homoktövis Általános Iskola 4. osztályos tanulója Banya és a pókja című versével.

Felkészítő tanító: Frankné Majoros Márta

– 4. helyezést ért el **Tóth Dániel Áron** a Babits Mihály Gimnázium Karinthy Frigyes Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolájának 3. osztályos tanulója Volt öt macska című versével.

Felkészítő tanító: Szőczy Márta

– 4. helyezést ért el **Andrásfi Nikoletta Zita** a Megyeri Úti Általános Iskola 2. osztályos tanulója A mókus című versével.

Felkészítő tanító: Makráné Várjon Katalin

3. HELYEZÉSEK ÉS EGYÉNI ÉRTÉKELÉSEK

– 3. helyezést ért el **Molnár Máté** a Babits Mihály Gimnázium Karinthy Frigyes Magyar-Angol Két tanítási Nyelvű Általános Iskolájának 4. osztályos tanulója
A kezdő színész című versével.

Máté, versében egy színész első szereplőválogatásán vesz részt mint szemlélő. Mintegy kívülről követi és kommentálja az eseményeket. Klasszikus értelemben ügyesen épülnek egymásra a sorok. Formailag inkább a kötött vershez ál közelebb, bár a rímek alkalmazását szabadon kezeli. Az elmesélt történetnek humoros befejezést talált ki.

Felkészítő tanító: Mesterné Dobó Krisztina

– 3. helyezést ért el **Kiss Luca Édua** a Homoktövis Általános Iskola 3. osztályos tanulója
Hova tűnt a December? című versével.

Luca megszemélyesíti a Decembert. Náthás, orrát törölgető, szakállas embernek képzelet, aki érzi, hogy lassan el kell mennie, mert közeledik Január és Február. Luca azonban versében megmenti a Decembert az elmúlástól, mintegy átmenti a nyárba. Formailag két soros versszakokból álló kötött vers, melyben páros rímeket alkalmaz hibátlanul.

Felkészítő tanító: Ancsin Mihályné

– 3. helyezést ért el **Radics Alexander Ottó** az Újpesti Bene Ferenc Általános Iskola 3. osztályos tanulója Az én farsangom és a Boldog húsvét című versével.

Alexander verseinek témája gyakran fordul elő a költészetben. Talán nincs is olyan költő, aki ne írt volna farsangról, húsvétról. Ő azonban mindkét témát megtöltötte egyedi ízzel. Nyelvezete, ritmikája gördülékeny, s az alkalmazott páros rímek is szinte hibátlanok.

Felkészítő tanító: Szabó Andrea

– 3. helyezést ért el **Keresztes Laura Zora** a Megyeri Úti Általános Iskola 2. osztályos tanulója Állatot szeretnék című versével.

Laura verse igazi gyerekvers. Mint sokan mások ebben a korban, háziállatra vágyik a már meglévő pincsije mellé. A benne felmerülő lehetőségeket ilyen-olyan okból elveti, és végül kiköt a törpenyúlnál. A vers ritmusa nem teljesen szabályos, közelít a beszédritmushoz, mégis gördülékeny. Laura másik verse, a Tavasz című is figyelemre méltó, bájos alkotás.

Felkészítő tanító: Makráné Várjon Katalin

2. HELYEZÉSEK ÉS EGYÉNI ÉRTÉKELÉSEK

– 2. helyezést ért el **Majoros Adrienn** az Újpesti Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola és Gimnázium 4. osztályos tanulója Szülők boltja című versével.

Adrienn verse igazi telitalálat. Szívet melengető, holott egyáltalán nincs benne semmi szenvelgés, semmi érzalgósság. Az élet egyik nagy tanulsága rejlik benne, holott konkrétan nem igyekszik tanítani semmire. Formailag szabadvers, melyben néhol a sorvégek összecsengenek.

Felkészítő tanító: Galiné Szabó Katalin

– 2. helyezést ért el **Fáry Réka** a Megyeri Úti Általános Iskola 4. osztályos tanulója A téli táj című versével.

Első olvasatra a történet egyszerű. Réka hóembert épít, majd siratja, amikor az már elolvadt, de a következő télen újra megépíti. Azonban Réka látásmódja rendkívül eredeti. A hóember képében ugyanis barátot teremt magának, akit megtanít beszélni, az pedig megtáncoltatja őt. „Perdülünk, fordulunk, és a lelkünk szárnyra kel.” - írja. A természet törvényeinek megfelelően a meleg miatt elolvadt hóembert Réka újrateremti, megakadályozva ezzel a végleges elmúlást.

Felkészítő tanító: Somogyi Ferencné

– 2. helyezést ért el **Madarász Evelin** a Homoktövis Általános Iskola 4. osztályos tanulója Álmom című versével.

Evelin álmában megrázó eseményként éli át, hogy egy családi vásárlás közben elvesztik a boltban kistestvérét. Ennek hatására tudatosodik benne kishúga iránt érzett szeretete, s ezért minden este megöleli testvérét azóta is. Evelin versére dallamot lehetne költeni, mivel prozódíája majdnem hibátlan.

Felkészítő tanító: Frankné Majoros Márta

– 2. helyezést ért el **Vlajk Szofi** a Megyeri Úti Általános Iskola 2. osztályos tanulója Tavasz című versével.

Ezernyi verset olvashattunk már a tavaszról. Azt hinné az ember, hogy ebben a témában már nem lehet újat mondani, de Szofinak mégis sikerült. Verse rendkívül egyszerű ritmusú, végig páros rímet alkalmaz, utolsó négy sorával azonban kivételes lírai hatást ér el az alkalmazott költői képpel.

Felkészítő tanító: Makráné Várjon Katalin

1. HELYEZÉSEK ÉS EGYÉNI ÉRTÉKELÉSEK

– 1. helyezést ért el **Bene Botond** az Újpesti Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola és Gimnázium 4. osztályos tanulója **A világűr** és a **Más a világ** című versével.

Botond Világűr című verse adta az ötletet az iskolák okleveleinek szerkesztéséhez. Első két sora ugyanis rögtön Weöres Sándor Pára című gyönyörű költeményét juttatja az ember eszébe: „Végtelen a világ, távolról egy virág.” Botondnak azonban egyéni mondanivalója van ezzel a verskezdéssel. Életkorához képest komoly érettséget árul el az elvonatkoztatás mértéke ebben a versben éppúgy, mint a Más a világ címűben. Nagy dolgokról ír kétszer 12 sorban. Az egyik versében a végtelen világról, a másikban a fogyasztói társadalom értelmetlenségéről olvashatunk.

Felkészítő tanító: Galiné Szabó Katalin

– 1. helyezést ért el **Bercsi Laura** a Homoktövis Általános Iskola 4. osztályos tanulója az **Álomgyártók** és a **Rímfaragó** című versével.

Laura mindkét verse klasszikus formájú, négysoros szakaszokra tördelt, páros rímmel ellátott írásmű. Témájuk és hangulatuk nagyon különböző. Az Álomgyártókban képzeletbeli tündérszerű lények hintik szét a csillagport, amiből álmunk születnek. Jó tündérek lévén azonban arra is vigyáznak, hogy a rémálmok lehetőleg ne jussanak el az alvó emberig, csak a jó álmok, melyekben bármik lehetünk, amik boldoggá tehetnek minket. A Rímfaragó című vers nagyon jó humorral leplezi le a költőt magát, ahogyan a versfaragással fáradozik. Az alkalmazott rímek kiemelkedő nyelvérzékről tanúskodnak. Pályázatát gondos és ízléses illusztrációval látta el.

Felkészítő tanító: Frankné Majoros Márta

– 1. helyezést ért el **Makai Kata Flóra** a Babits Mihály Gimnázium Karinthy Frigyes Magyar-Angol Két tanítási Nyelvű Általános Iskolájának 3. osztályos tanulója **Pamut-mamut és az Őslény mese?** című versével.

Kata két versében egy dolog hasonló. Mindkettőben megidézi az őslényeket. Pamut-mamut című verse szinte abszurd módon játékos. Egyszerű hétköznapi történet egy mamutról, aki sose csukja be a kaput, ezért elszökik a kutyája. A végén persze minden jóra fordul, s azóta a kapu is csukva van. A vers ritmikája két-két soronként szabályos. Őslény mese? című verse már a címével sokat sejtet, hiszen kérdőjel van a végén. Felveti az olvasóban, hogy tényleg őslények-e a szereplők. És igen, azok, de nem mindennapi módon. Dínó bácsi ugyanis játszi könnyedséggel elboldogul a mai gyerekek számára oly természetes digitális világban. A vers meglepő csattanóval zárul.

Felkészítő tanító: Szóczi Márta

– 1. helyezést ért el **Bóka Abigél** a Megyeri Úti Általános Iskola 2. osztályos tanulója **Az asztal és a szék** valamint **A szék** című versével.

Mire is jó egy szék? Megtudhatjuk Abigél A szék című verséből, melynek utolsó sora így hangzik: „a szék azért van, hogy a fáradtságot kikúrálja.” Ezt a verset szabályos páros rím jellemzi. Másik verse keretes vers. Az asztal és a szék, melyek Abigél szerint nagy barátságban vannak, magáról a versírásról jut eszébe, hiszen akár Abigél, akár Petőfi a költő, aki verset ír, hogy is tehetné másképp mindezt, mint széken ülve, asztalnál.

Felkészítő tanító: Makráné Várjon Katalin

